

Akaryakıt İstasyonunda Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Hülya Çakır-Sıfır Atık Envanter ve Eğitim
Şube Müdürü

Sunum İçeriği

Sıfır Atık Yaklaşımı

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Sistem Kurulumu

Sıfır Atık Bilgi sistemi ve Belge Süreci

Neden Akaryakıt İstasyonu?

- Araçlara hizmet vermekte
- Vatandaşlar ziyaret etmekte
- Yaşam alanı
- Yerleşim yeri
- Satış yeri
- Dinlenme yeri
- Restoran
- Alışveriş noktası
- Rafineri, Depolama tesisi, Dolum tesisi
- 13.000 Bayi, İstasyon

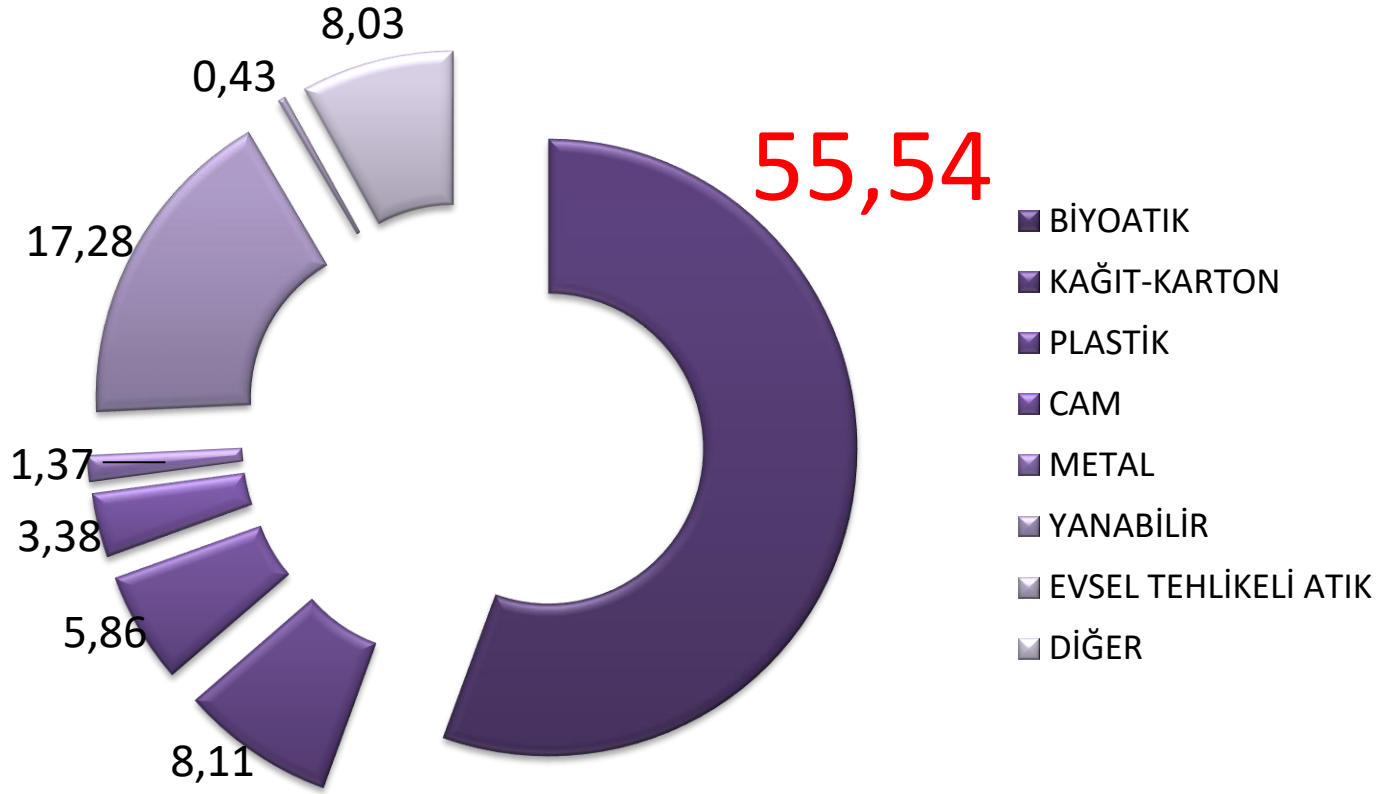
Atık Nedir?

Kullanım süresi dolmuş yaşadığımız ortamdan uzaklaştırılması gereken maddelerdir.

TUİK 2018, Yılda 32,2 milyon ton atık oluşmaktadır
Kişi başı 1,16 kg atık oluşmaktadır

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**Çevresel
Etki**

Hülya Çakır-Sıfır Atık Envanter ve Eğitim
Şube Müdürü

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**Toprak Kirliliği 1cm lik
toprak-100-1000 yıl**

**Hava kirliliği iklim
değişikliği**

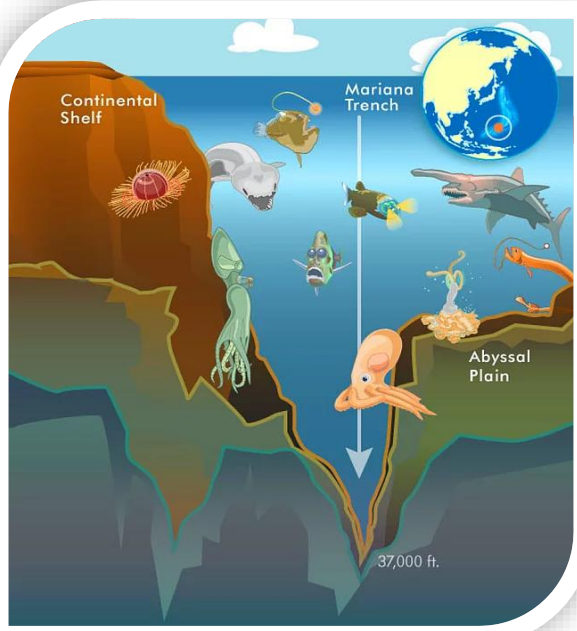

**Su kirliliği salgın
hastalıklar**

Canlılara Etki

Hülya Çakır-Sıfır Atık Envanter ve Eğitim
Şube Müdürü

.İĞ

Mariana Çukuru

- Japonya ve Endonezya'nın ortasında
- Derinliği 10.994 metredir.
- 1 kg metal 1 saat sürer.

Yüzen Plastik Adaları

- Her yıl okyanusa **1,15 - 2,41 milyon mt** plastik giriyor.
- Karayip Denizi'nde,
 - 1,6 milyon km²,
 - Teksas'ın iki katı Fransa'nın üç katı

Henderson Adası

- Pasifik Okyanusunda
- En yakın endüstri ve yerleşim yerine 5 bin km uzakta
 - 55 000 adet çöp

Çevresel Etki

- **Canlı yaşamını korumak**
- **Kirliliği önlemek**
- **Çevreyi korumak**
- **Türleri korumak**

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**Ekonomik
Etki**

Hülya Çakır-Sıfır Atık Envanter ve Eğitim
Şube Müdürü

BM Uluslararası Kaynak Paneli Raporuna (2015) göre;

- 2050 nüfusu 9 milyar öngörülüyor
- Küresel olarak yıllık çıkarılan kaynak **1900'de 7 milyar** ton, **2009'da 68 milyar** ton. **2050 de 186 milyar** ton öngörülüyor
- Ekili alanların % 20'si, ormanların %30'u ve otlakların %10'unun kendilerini yenilemediğinden küçülüyor.
- İklim değişikliği, arazi bozulumu, su kıtlığı ve diğer sorunlar nedeniyle **2050 yılına kadar dünya gıda üretiminin %25'i kaybedilebilir,**

- Doğa tüketim hızına yetişemiyor
- Küresel Limit Aşım Günü, 1 yıllık doğal kaynak tüketiminin aşılması
- Dünya için **22 Ağustos** olarak belirlendi.
- Doğanın bize 2020 yılı boyunca kullanmamız için sunduğu kaynakları, daha 8'nci ayın sonunda tüketmiş olduğumuz ve kalan 4 ayda 2021'den borç alacağımız anlamına geliyor.

**Tüketim alışkanlıklarının değişmesi
sonucu**

**Al-Kullan-Tüket-At
Kültürü yaygınlaşmaktadır.**

Ana Sorunlar

- Çevre kirliliği,
- İklim değişikliği,
- Fiyatların artması,
- İthalatın artması.
- Hammadde kaybı,
- Doğal kaynakların tükenmesi,

Yeşil
ekonomi

Biyo ekonomi

Döngüsel
ekonomi

Ekonomik Etki

- Rekabet Gücünü Arttırmak
- Döngüsel ekonomiye geçmek.
- Hammadde tasarrufu
- İstihdam oluşturmak
- Ekonomiye güçlendirmek,
- Kaynak verimliliği
- Altyapıyı daha uzun süre kullanmak

Sosyal Etki

Atık-israf

FAO ya göre
Dünyada yıllık üretimin 3'te 1'i
kayıp/israf ediliyor
(1,3 milyar ton)

Açlık

Dünya genelinde kayıp ve israfın
**dörtte biri ile 821 milyon aç insan
beslenebilir**

Haftada 2 ekmeğe çöpe gidiyor

%29,8 Tüketilmeden çöpe atılan yemek

Beyaz eşya 4 yılda bir değiştirme oranı %28,2.;2001 de %12,5

Pişen yemeklerin %59,4 ü tamamen bitiyor

Pişen yemeklerin %30,1 değerlendiriliyor

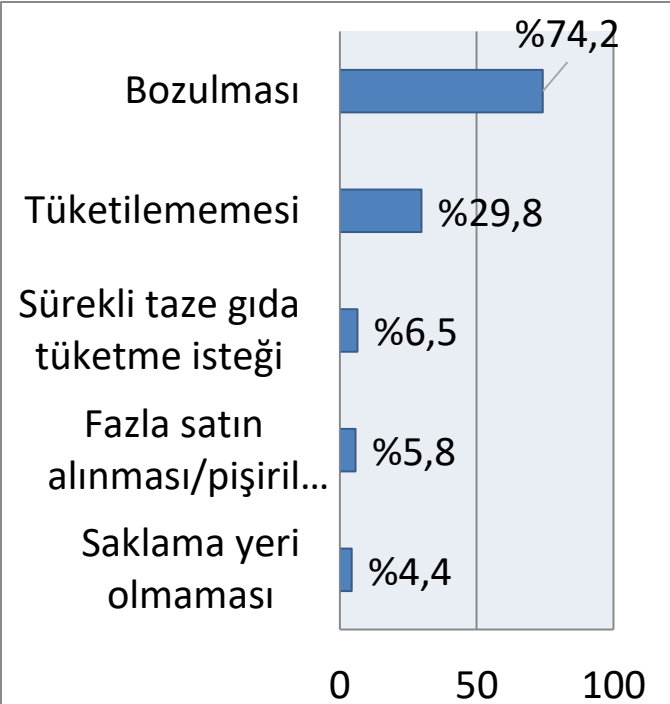
3,7 yılda bir telefon değiştirme, %98 cep tel var

Geri dönüşebilir atıkları mutfak atıklarından ayırarak atma %12,1

Geri dönüşüm kavramını duyan %74,9

Otomobil değiştirme sıklığı 8 yıl

Ticaret Bakanlığı
2018 İsrar Raporu

Bireylerin Satın Alınan Gıdaları Tüketmeden Çöpe Atma Nedenleri

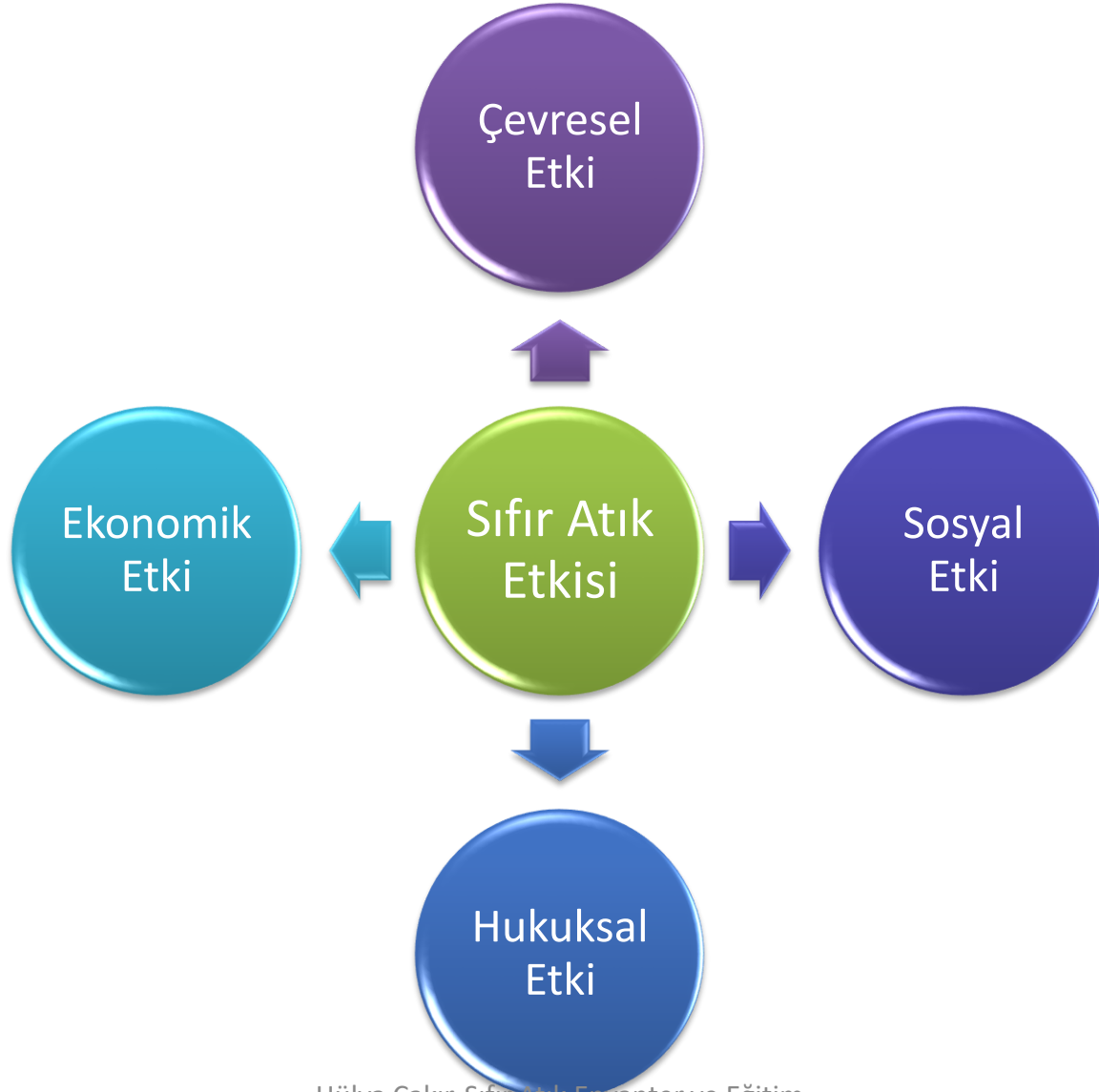
Sosyal Etki

- İsrافی önlemek
- Bilinçli üretim ve tüketim
- Atığı azaltmak
- Halkın duyarlılığını arttırmak
- Çevre dostu yaşam tarzını benimsetmek
- Geleceğe katkı sağlamak
- Sosyal bir birliktelik oluşturmak

Hukuksal Etki

- Ulusal Mevzuata uyum
- Uluslararası sözleşmelere uyum
- Yükümlülükleri hatırlatmak
- Ülke politikası

Sıfır Atık

Endüstriyel simbiyozdur
Çevre hareketidir
En son geri kazanmaktır
İsrafı önlemektir
Yeniden kullanmaktadır
Tasarımdan başlamaktır
Atığı azaltmaktır
Eğitim vermektir
Atığı azaltmaktır
Döngüsel ekonomidir
Kaynak yönetimidir.
Bilinç oluşturmaktır
Sadece kumbara koymak değildir
Sonra ayrı toplamaktır
Hedefidir
Tüm atıkları içerir
Yaşam felsefesidir
Entegre bir yaklaşımdır
Sadece ayrı toplama değildir
Farkındalık oluşturmaktır
Öncelik atığı önlemektir
Stratejidir
Ekonomidir
Ham madde tasarrufudur
Sadece Ambalaj değildir
Yaklaşımdır
Yeni alışkanlık kazanmaktır
Bütün hedef kitleleri içine almaktır
Temiz üretimdir

Sıfır Atık Projesi öncelikle bir **israfi önleme ve atık azaltımı projesidir**. Sıfır atık projesinde **döngüsel ekonomi yaklaşımı çerçevesinde;**

- Geri dönüştürülebilir ürünlerin tasarlanması,
- Ürün üretiminde **tehlikeli madde kullanımının önlenmesi**/kısıtlanması,
- Ürünlerin onarılması, yeniden kullanılması,
- **Kullanım ömrünün uzatılması**, Ürünlerin modellerinin yükseltilebilmesi
- Yeniden kullanılabilir ürünlerin tercih edilmesi,
- **Ambalaj kullanımının azaltılması**,
- **Gıda atığının önlenmesi**, **Gıda bağışının** teşvik edilmesi,
- Oluşan atıkların **kaynağında ayrı biriktirilmesi**, **geçici depolanması**
- Atıkların **geri dönüştürülmesi** esastır.

Yönetmelik Kapsamı

- Atık Yönetimi Yönetmeliğinin EK-4 atık listesinde yer alan atıklar kapsamdadır.
- Sanayi işletmelerinden kaynaklanan atıklardan **içerik veya yapısal olarak evsel nitelikli atıklara** benzer olanlar hariç olmak üzere, bu işletmelerin faaliyetleri sonucunda oluşan **proses atıkları** sıfır atık belgesi kapsamında değerlendirilmez.

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

- Bakanlık
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri
- Mülki İdare Amirleri
- Mahalli İdareler
- Sıfır Atık Yönetim Sistemini Kuran Bina ve yerleşkeler
- Organize Sanayi Bölgeleri ve Havalimanları

İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planı (İSAYP): (İl sınırları içinde Mahalli idarelerce uygulanacak çalışmaların esaslarını içerir)

Mahalli İdareler İçin Uygulama Takvimi

	Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gerekenler	Sisteme Geçişlerin Tamamlanması için Son Tarih
1.GRUP	<ul style="list-style-type: none">▪ Büyükşehir İlçe Belediyeleri 250.000 Nüfus ve üzeri	31 Aralık 2020
2.GRUP	<ul style="list-style-type: none">▪ Büyükşehir İlçe Belediyeleri 250.000 Nüfus altı▪ Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri▪ Belediye Birlikleri	31 Aralık 2021
3.GRUP	<ul style="list-style-type: none">▪ Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri Dışındaki Diğer Belediyeler▪ İl Özel İdareleri Mücadir Alan Dışı	31 Aralık 2022

Bina ve Yerleşkeler İçin Uygulama Takvimi

	Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gerekenler	Sisteme Geçişlerin Tamamlanması için Son Tarih
1.GRUP	<ul style="list-style-type: none">Kamu Kurum ve Kuruluşları	1 Haziran 2020
2.GRUP	<ul style="list-style-type: none">Organize Sanayi BölgeleriHavalimanlarıLimanlarİş merkezi ve Ticari Plazalar 100 ve üzeri ofis/büro kapasiteliAlışveriş Merkezleri 5000 metrekare ve üzeriÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi TesisleriEğitim Kurumları ve Yurtlar 250 ve fazla öğrencisi bulunanlar100 Oda ve Üstü Konaklama Kapasiteli İşletmelerSağlık Kuruluşları 100 yatak ve üzeri kapasiteliAkaryakıt istasyonları ve dinlenme tesisleri<ul style="list-style-type: none">300 ve üzeri konuta sahip sitelerZincir marketler	31 Aralık 2020

3.GRUP	<ul style="list-style-type: none">⌚ Alışveriş Merkezleri 1000-4999 metrekare⌚ İş Merkezi ve Ticari Plazalar 20-99 arası ofis/büro kapasiteli⌚ Tren ve Otobüs Terminalleri⌚ ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri⌚ Eğitim Kurumları ve Yurtlar 50-249 arası öğrencisi bulunanlar⌚ 50-99 Arası Oda Konaklama Kapasiteli-İşletmeler⌚ Sağlık Kuruluşları 50-99 arası yatak kapasiteli	31 Aralık 2021
4.GRUP	<ul style="list-style-type: none">⌚ Alışveriş Merkezleri 1000 m2'den az⌚ Eğitim Kurumları ve Yurtlar 50'den az öğrencisi bulunanlar⌚ 50'den Az Oda Konaklama Kapasiteli İşletmeler⌚ Sağlık Kuruluşları 50'den az yatak kapasiteli	31 Aralık 2022

Akaryakıt sektörü

5 Rafineri

ÇED EK-1,2
kapsamında

Sanayici

100
Dağıtıcı

ÇED EK-1,2
kapsamında

Sanayici

100
Depolama
Tesis

ÇED EK-1,2
kapsamında

Sanayici

13.000
Bayi

Akaryakıt
istasyonu

Dinlenme
Tesis

SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİ UYGULAMA KILAVUZLARI

11 adet uygulama kılavuzu;

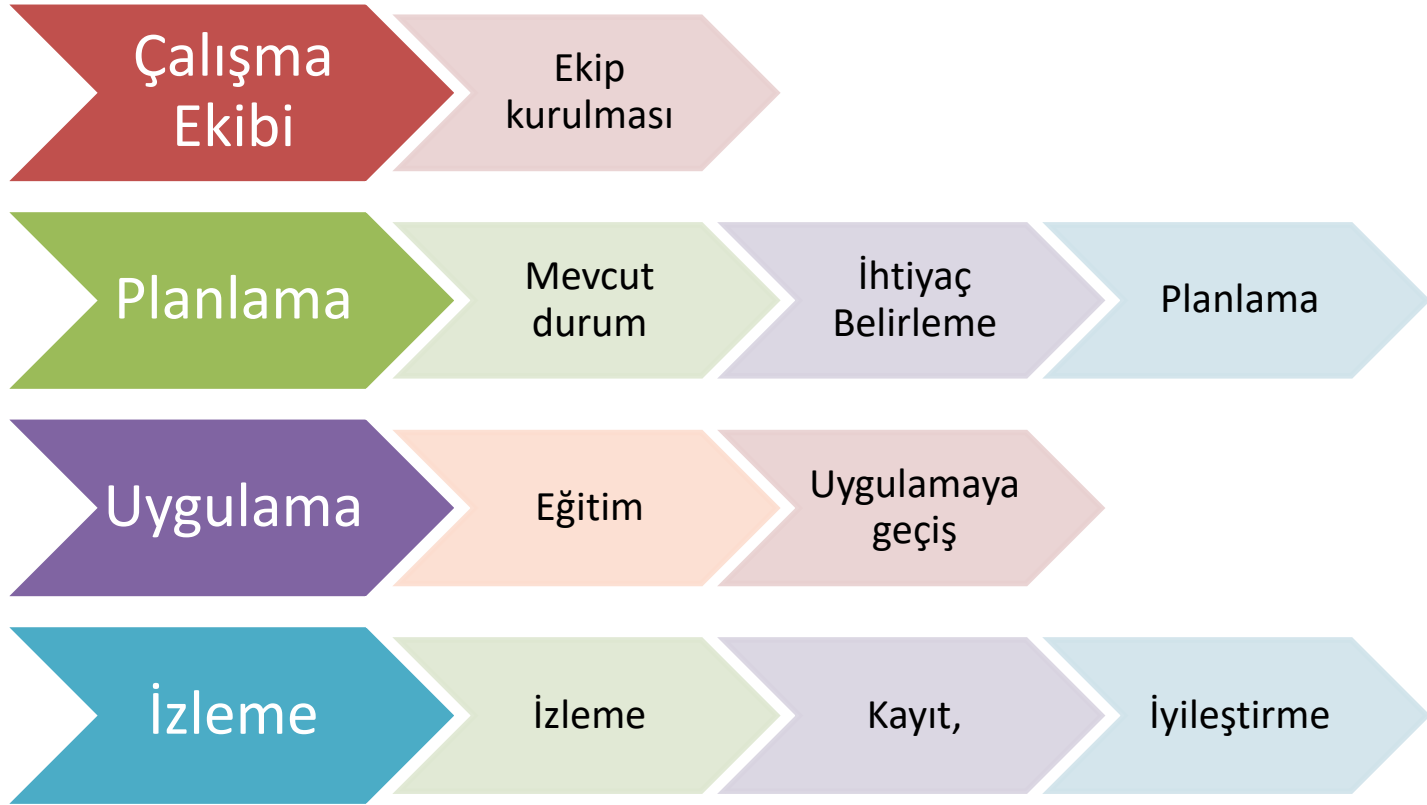
- Mahalli İdareler
- OSB ve Sanayi Tesisleri
- Havalimanı ve Terminaller
- AVM, İş Merkezi, Ticari İşletme ve Plaza
- Eğitim Kurumları ve Yurtlar
- Sağlık Kuruluşları
- Kırsal Alanlar
- Kurum Kuruluşlar
- Hane ve Siteler
- Turizm Tesisleri (Otel-Restoran-Kafeterya)
- Sıfır Atık Mavi (Limanlar-Kıyı Tesisleri-Marinalar-Plajlar)

Bakanlığımızca yayınlanan sıfır atık yönetimi uygulama kılavuzları doğrultusunda (<https://cygm.csb.gov.tr/sifir-atik-ve-atik-isleme-dairesi-baskanligi-i-85454>) Sıfır Atık Yönetim Sisteminin kurulması gerekmektedir.

Yol Haritası

Güçlü bir ekip olmalı,
Tecrübeli olmalı,

Projenin oluşmasına,
büyümesine, gelişimine katkı
sağlar. Sistemin kurulmasında
önemli rol oynar.

Çalışma Ekibi

Verimli olabilecek kişilerden
oluşmalı,
Birim yapısını işleyişini
bilmeli, Ekip sorumlusu
bulunmalı

Ekip sorumlusunun koordine
yeteneği olmalı,
karar verici olmalı

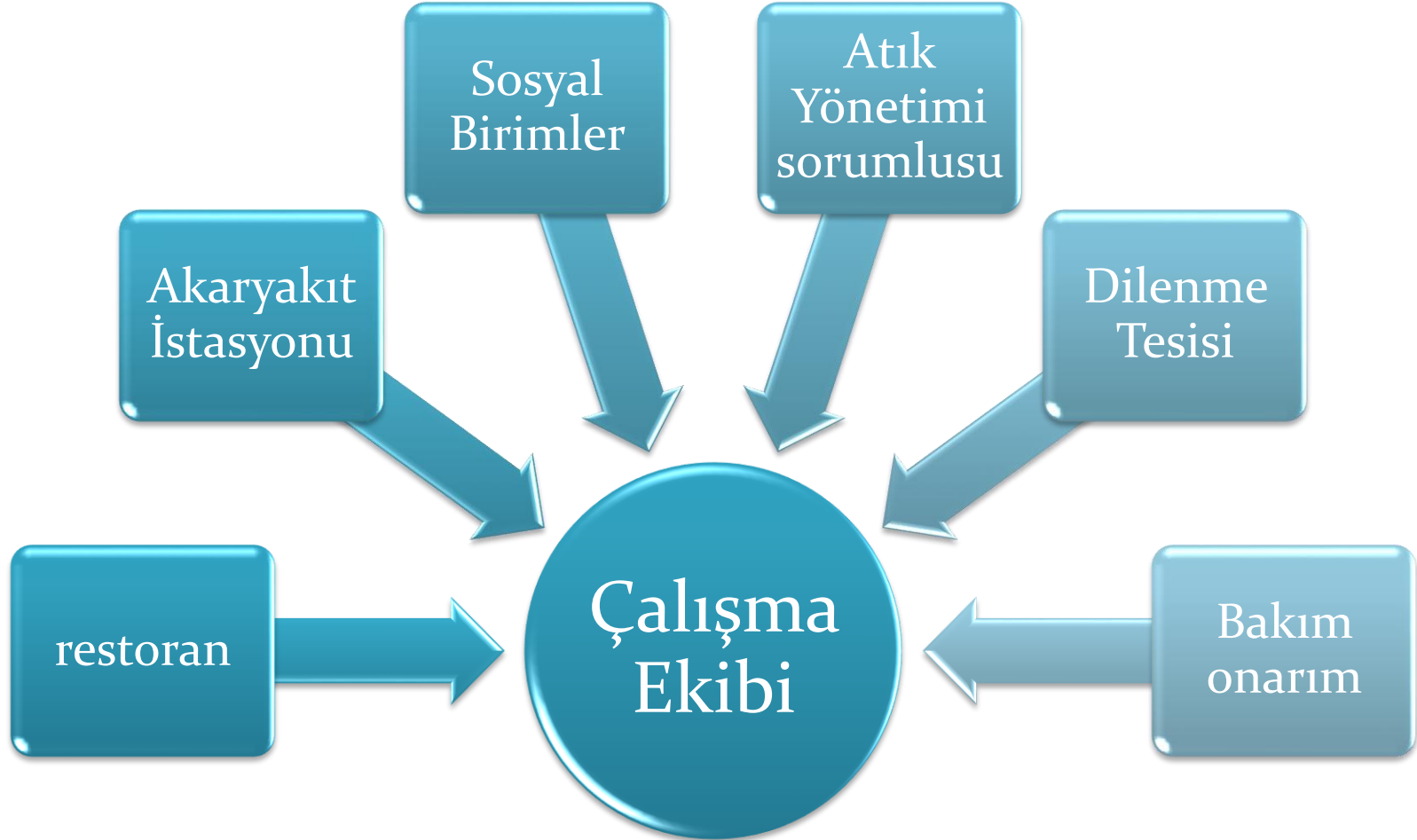
Sıfır Atık Çalışma Ekibinin Görevleri;

- Koordinasyonun sağlanmasından,
- Sistemin kurulmasından,
- Etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasından,
- Belge sürecinden,
- Hedef kitlelerin eğitim ve bilgilendirmesinden,
- Uygulamanın takip edilmesinden,
- Bilgi akışından,
- Verilerin kayıtlarının tutulmasından,
- Raporlama ve izleme yapılmasından sorumludur.

Akaryakıt İstasyonu ve Dinlenme Tesisinde Sıfır Atık Çalışma Ekibi

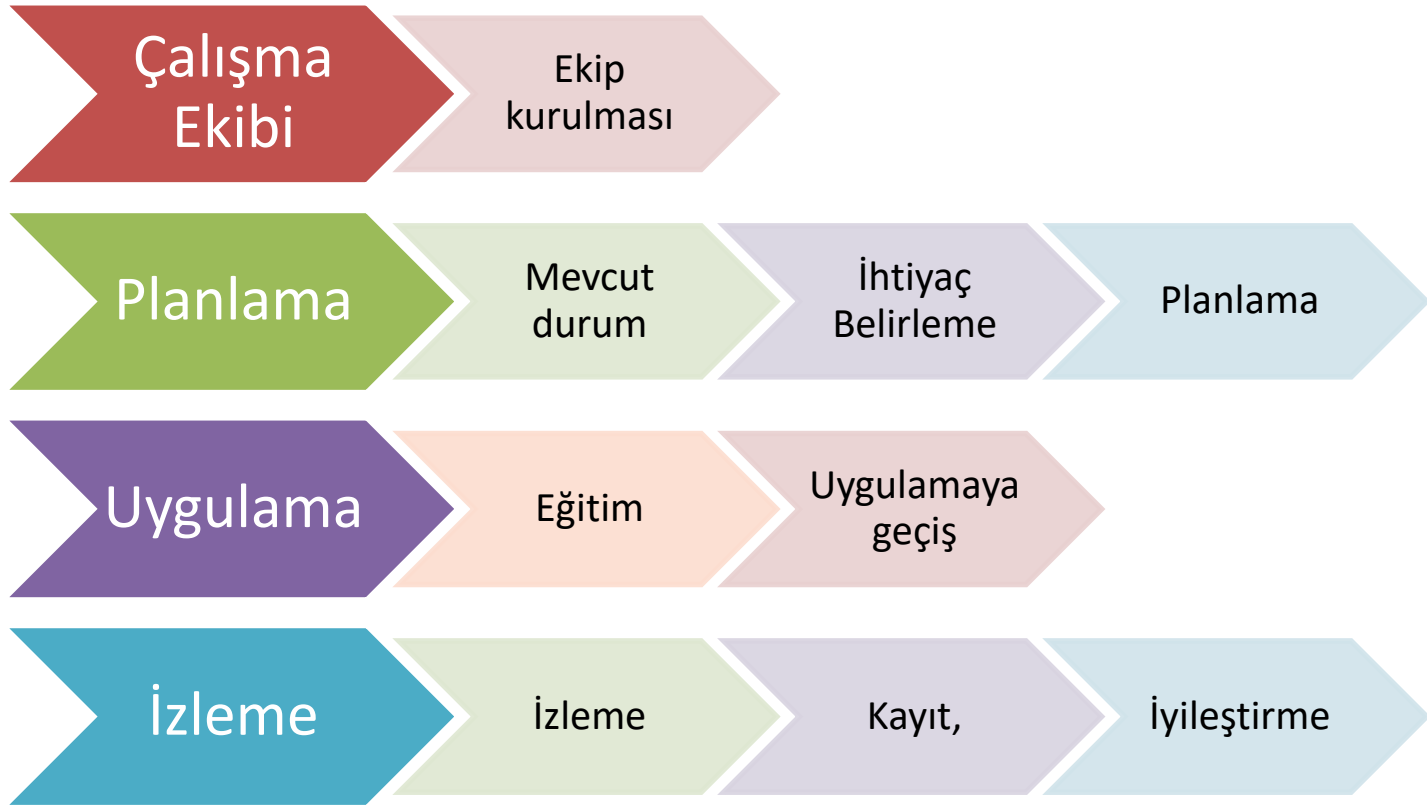
Sıfır Atık Yönetmeliği

Madde 10

(2) Sıfır atık yönetim sistemini kurmakla yükümlü olanlar ile sistemi gönüllü olarak kurmak isteyenler, sıfır atık yönetim sisteminin kurulması ve geliştirilmesinin sağlanması için **danışmanlık hizmeti alabilirler.** EK-4 doğrultusunda Bakanlıkça belirlenen puanlama kriterleri kapsamında **platin belge almak isteyenlerin danışmanlık hizmetini almaları zorunludur.** Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında danışmanlık hizmeti verilmesine ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Yol Haritası

Mevcut Durumun Belirlenmesi

- *Çalışan sayısı
- *Atık envanteri ve karakterizasyonu
- *Birimler, İşletme sayıları, iştigal konuları
- *Atık türlerine göre mevcut kumbara/konteynerler
- *Geçici depolama durumu
- *Geri dönüşüm çalışmaları

Genel Stratejik Planlama;

- ✓ Entegre atık yönetim planına uyumlu olmalı,
- ✓ Mevcut duruma entegre edilebilmeli
- ✓ Sürdürülebilir planlama olmalı
- ✓ Esnek olmalı, değişimlere uyarlanabilmeli
- ✓ Ekonomik değer oluşturabilmeli,
- ✓ Sosyal açıdan uygulanabilmeli,
- ✓ Bütüncül çözümler olmalı
- ✓ Hammaddelerin girişinden ürüne kadar aşamalar izlenmeli,
- ✓ Gereksiz atık oluşumu önlenmeli
- ✓ Güvenli tehlikeli depolama alanları oluşturulmalı
- ✓ Uzun ve kısa vadeli çözümleri içermeli
- ✓ Görev ve sorumluluklar tanımlanmalı
- ✓ İştigal konularına göre farklılıklar olabilir

İhtiyaç Analizi:

İhtiyaç, şu an ne durumdayız ne olmalıyız. mevcut durum ile olması gereken veya istenilen durum arasındaki farktır.

İhtiyaç Analizinin Yararları:

- * Uygulamada izlenecek yolların belirlenmesine ve yapılacak çalışmaların neler olacağına yardımcı olur,
- * İsbetli kararlar alınmasına yardımcı olur,
- * Alınan kararların kabul görme oranını artırır.
- * Koordinasyonu geliştirir,
- * Karşılaşılabilecek sorunların çözümünü kolaylaştırır.
- * Etkin bir sistem kurulmasını sağlar
- * Güçlü ve zayıf yanlar ortaya konulur

Her belediyeye özgü ortaya konan plan çerçevesinde belirlenen ihtiyaçlar farklılık gösterebilir.

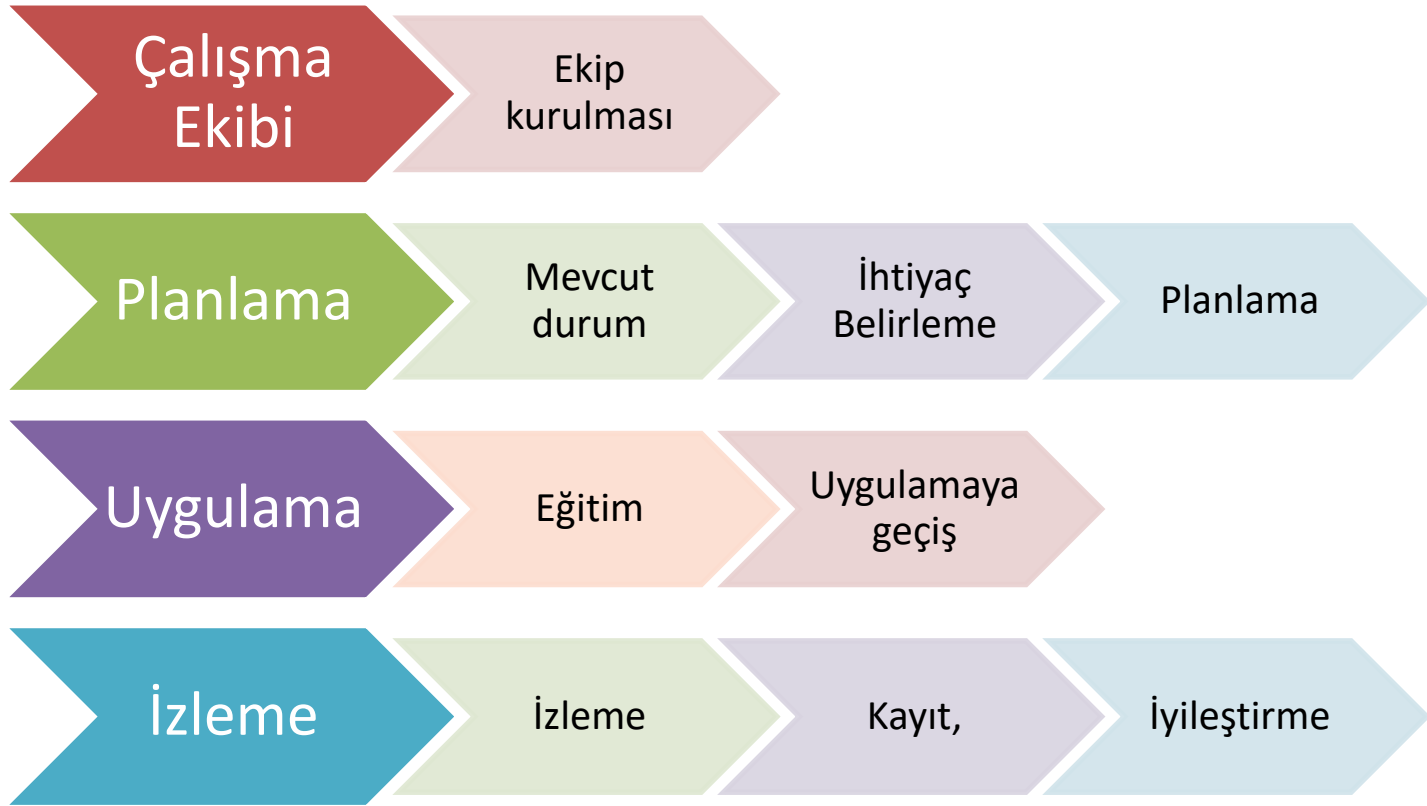
Belirlenen ihtiyaçlar için;

- * Belirlenen ihtiyaçların kapsamı,
- * Değişim veya ilave nedenleri,
- * Nerelerde kullanılacağı, nasıl kullanılacağı,
- * Özelliklerinin ve bütçesinin ne olduğuna ve temin sürecine yer verilir.
- * Mevcut duruma uyum

Yol Haritası

Eğitim ve Farkındalık

Sıfır Atık Yönetmeliği

Madde 10

- ğ) Kurulan sıfır atık yönetim sistemini sorumluluk alanındaki tüm kişi ve kuruluşlara ilanen **duyurmakla**, atıkların oluşturulan sistem doğrultusunda biriktirilmesini sağlamakla,
- h) Sıfır atık yönetim sisteminin yaygınlaştırılması ve bu konudaki farkındalığın arttırılmasına yönelik **bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleri yapmaktaki**, bu kapsamda düzenlenen faaliyetlere katkı ve katılım sağlamakla,
- ,

E Eğitim bilinçlendirme

Personel eğitimi

Periyod belirlenebilir.
Yıllık olabilir

Vatandaş Farkındalık

Önleme
Azaltma
Ayrı biriktirme
Geri kazanım

- **Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması:**

- Atık oluşumunun önlenmesi,
- Atıkların azaltılması,
- Kaynağında ayrı biriktirilmesi,
- Geçici depolanması,
- Ayrı toplanması,
- Taşınması ve işlenmesi süreçleri,
- Fayda ve maliyet unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulmalıdır.

Uygulama Esasları (Kim, Ne, Ne zaman, Nasıl, Nerde);

Biriktirme,
Toplama
yöntemleri,
Taşıma
araçları,
kapasitesi,
güzergah,
toplama
takvimi,
Verimlilik

analizi

Geçici
depolama
alanının
işletilmesi

Geri
dönüşüm
Çalışmaları
Kompost
Biyogaz
Biyometanizasyon

Eğitim ve
farkındalık
çalışmaları,
atık önleme
stratejisi

İzleme, takip,
raporlama,
sıfır atık bilgi
sistemine veri
girişi,
geliştirme

Atık önleme stratejisinin belirlenmesi

- İhtiyaç kadar alım yapılması
- Tamir edilebilir, tekrar kullanılabilir
- Geri dönüştürülebilir olan ürünler
- Kağıdın iki yüzüne yazdırılması
- Pipet, kürdan kullanımının azaltılması
- Tek kullanımlık servis altlığı kullanılmaması
- Şarj edilebilir piller

EK-2,Atık Oluşumunun Önlenmesine Ve Azaltılmasına İlişkin Esaslar

- Gıda atıklarının oluşumunun önlenmesi için gıdaların üretimi, tedarik zinciri ve kullanımı boyunca ilgili taraflarca gerekli önlemlerin alınması ve **gıda atığı önleme planlarının** hazırlanması esastır.
- **Gıda bağışi ve insani tüketim** için gıdaların yeniden dağıtımlarını teşvik eden uygulamaların tercih edilmesi, gıdaların hayvan yeminde kullanılması veya işlenerek gıda dışı ürünlere dönüştürülmesi yerine öncelikli olarak **insani tüketim** amacıyla kullanımını sağlayacak tedbirlerin alınması esastır.

Sıfır Atık Yönetmeliği

Madde 10

ç) Kaynağında ayrı biriktirilen atıkların birbirleriyle karıştırılmadan ayrı olarak toplanması,

T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

Plastik/Kağıt/Cam/Metal/Kompozit

- Hacimli bir malzemedir
- Geri dönüştürülebilir
- Çevre kirliliğine sebep olur
- Doğal Kaynaklarımız azalır
- Çöp dağları
- Enerji Kaybı
- Ekonomik Kayıp

Hülya Çakır-Sfır Atık Envanter ve Eğitim
Şube Müdürü

Toplama Sistemi

- En az ikili sistem kurulmalıdır. Renk skalasına uygun kumbara/konteyner olmalı, veya renk skalasına uygun giydirme, işaretle belirtme olabilir

Plastik, kağıt,
cam, metal
atıklar ayrı ayrı
da toplanabilir

Plastik,
kağıt,
cam,
metal
atıklar

Diğer
atıklar

Hülya Çakır-Sıfır Atık Envanter ve Eğitim
Şube Müdürü

Biriktirme Ekipmanları

- Yerleşkeye ve binalara en az ikili set olarak yerleştirilir.
- Renk kriterlerine uygun olmalı, giydirme veya etiketleme ile mevcutlar kullanılabilir. **Mavi ve gri**
- Toplama sıklığına, atığın özelliğine ve miktarına göre doğru hacim, ebatta olmalı
- Ulaşım mesafesi dikkate alınmalıdır. Kolay ulaşılabilir olmalı,
- Dış mekan ekipmanların üzeri kapalı olması tercih edilmeli
- Yerleşkenin konseptine uygun seçilebilir
- Yerleşkenin büyüklüğüne göre yerleştirme yapılabilir

T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

Biyo bozunur atıklar yemek hazırlama, kafeteryaya ve çay ocaklarında ayrı biriktirilmeli

Yemek Artığı Ayırma Bölmesi

HAYVANLARIMIZI UNUTMAYALIM!

Pandemi sürecinde

- Maskeler
- Eldivenler
- Paketli gıdalar
- Dezenfektanlar
- Kumanyalar
- Tek kullanımlık ürünler
- Fazla su kullanımı

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı: 66745475-145.07-**8 4 3 3 4**
Konu: Tek Kullanımlık Maske, Eldiven Gibi
Kişisel Hijyen Malzeme Atıklarının
Yönetiminde Covid-19 Tedbirleri

07 NISAN...2020

GENELGE
(2020/12)

Ülkemizin karşı karşıya kaldığı koronavirüs (Covid-19) salgını ile mücadelede Koronavirüs Bilim Kurulunca ve ilgili kurum/kuruluşlarca duyurulan tedbirlere riayet edilmesi önem arz etmektedir. Tüm ülke tarihinde alınan tedbirler doğrultusunda, gündelik hayatta kullanımları artan maske, eldiven ve diğer kişisel hijyen malzeme atıklarının uygun şekilde yönetiminin sağlanması gerekmektedir.

Bina giriş çıkış ve ortak alanlara biriktirme kumbarası yerleştirilir.
Kumbaralar gri renkli veya gri etiketli olmalı
Üzerinde uyarıcı işaretler bulunmalı,
İçine torba yerleştirilmeli,
 $\frac{3}{4}$ doluluk oranına ulaşıncaya toplanmalı,
İkinci bir torbaya konulup geçici depolama alanında depolanmalı,
Personel kişisel koruyucu tedbirleri almalı,
72 saat bekletildikten sonra belediyeye teslim edilmeli,

T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

Bitkisel Atık Yağlar

Hülya Çakır-Sıfır Atık Envanter ve Eğitim
Şube Müdürü

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

Elektronik Atıklar

- Televizyon, bilgisayar, yazıcı, telefon, fax, fotokopi makinaları, ekranlar, DVD, VCR, entegre devreler, yarı iletkenler, baskılı devreler, algılayıcılar, kablolar, MP3, tıbbi cihazlar.
- Altın, gümüş, bakır vb. değerli metal bulunur.
- Ağır metal, gazlar bulunur.
- Ayrı olarak toplanır.

Hülya Çakır-Sıfır Atık Envanter ve Eğitim
Şube Müdürü

Atık Piller

- Çevre ve insan sağlığına zarar verir-ağır metaller
- Bir pil 4m2 lik alanı kirletir.
- Tehlikeli atıktır.

Oluşan piller

- Kumandanın pili
- Klimanın Pili
- Telefonun pili
- Saatin pili

Tekstil atıkları

- Giyilebilir olanlar ihtiyaç sahiplerine
- Atık olanlar türlerine göre ayrılarak geri dönüşüm tesislerine
- Tekstil atıklarından eserler

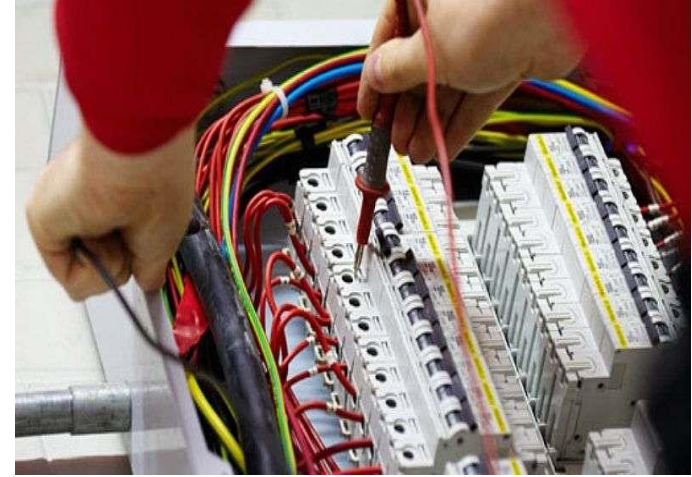

Tehlikeli Atıklar

Yanıcı, yakıcı, kanserojen, patlayıcı, tahriş edici ve zehirli atıklardır

- Toner Ve Kartuşlar,
- Yapıştırıcı Ambalajları,
- Boya Kutuları
- Kimyasalların Ambalajları
- Klimaların Yağ Filtreleri,
- Basınçlı Kaplar,
- Jeneratör yağı

Sıfır Atık Yönetmeliği

Madde 10

ç) Kaynağında ayrı biriktirilen atıkların birbirleriyle karıştırılmadan ayrı olarak toplanmasına ve geçici depolanmasına yönelik altyapıyı oluşturmakla,

Atık Yönetimi Yönetmeliği

Geçici depolama

- **MADDE 13 – (1)** Atıklar üretildikleri yerde türlerine göre belirlenmiş kriterlere uygun şekilde geçici depolanır.
- (2) Özelliğine göre sınıflandırılarak geçici depolanan atığın üzerinde tehlikeli ya da tehlikesiz atık ibaresi, atık kodu, depolanan atık miktarı ve depolama tarihi bulunur.
- (3) Atıklar birbirleriyle reaksiyona girmeyecek şekilde geçici depolanır. Tıbbi atıklar hariç olmak üzere, tehlikeli atıklar geçici depolama alanında en fazla 6 ay, tehlikesiz atıklar ise en fazla 1 yıl süreyle geçici depolanır.
- [https:// cygm.csb.gov.tr/atik-yonetimi-i-83468](https://cygm.csb.gov.tr/atik-yonetimi-i-83468) adresinde detayları yer almaktadır

Bina ve yerleşkelerde
Geçici depolama:
Atıkların, işleme
tesislerine ulaştırılmadan
önce güvenli bir şekilde
bekletilmesi

T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

Performansı ölçmek, kayıt altına almak için toplanan atığın tartılması gerekmektedir.

Hülya Çakır-Sıfır Atık Envanter ve Eğitim
Şube Müdürü

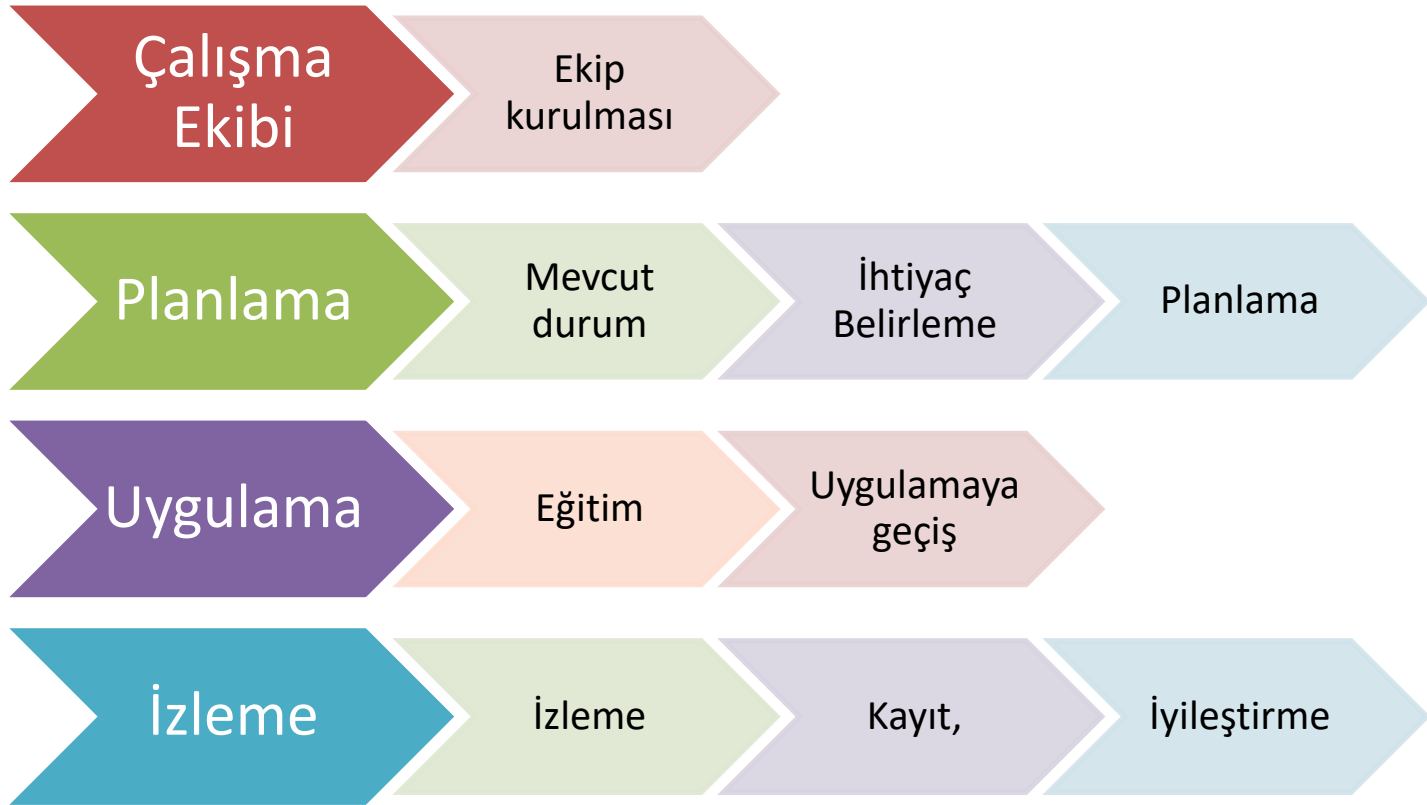

Atık Teslimi

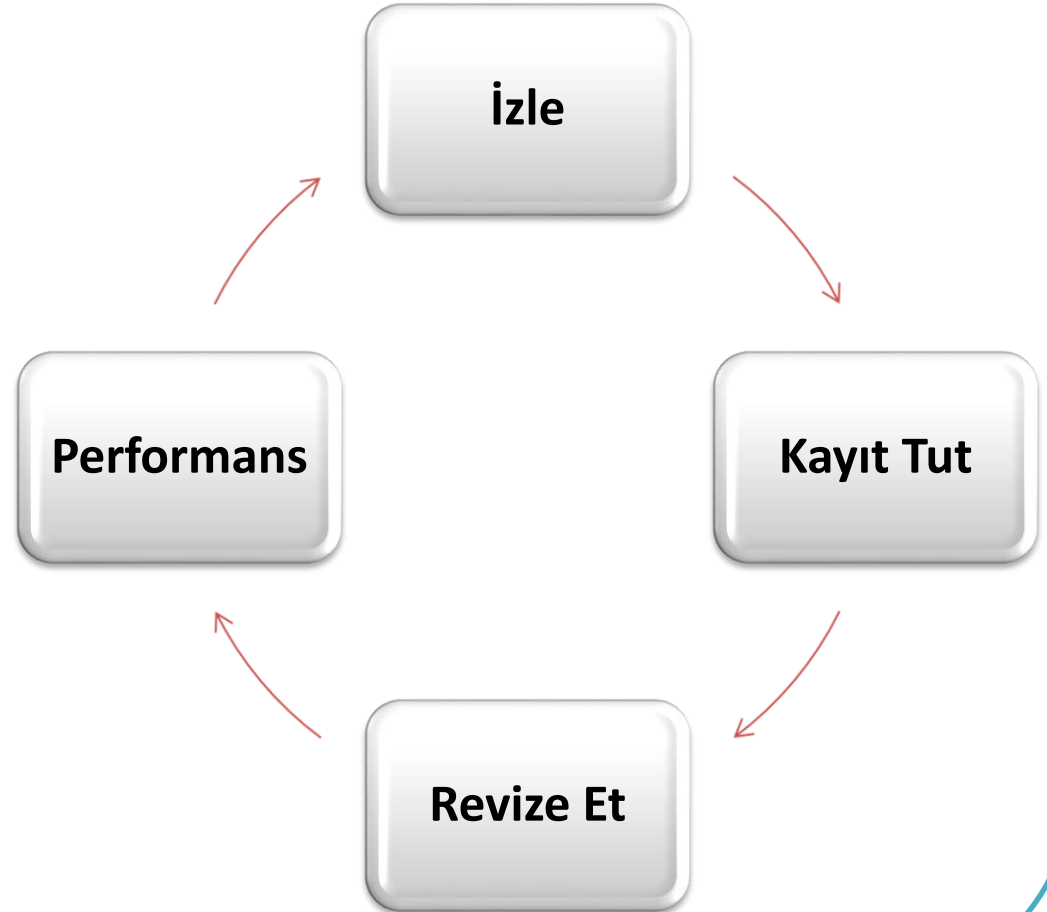
Yol Haritası

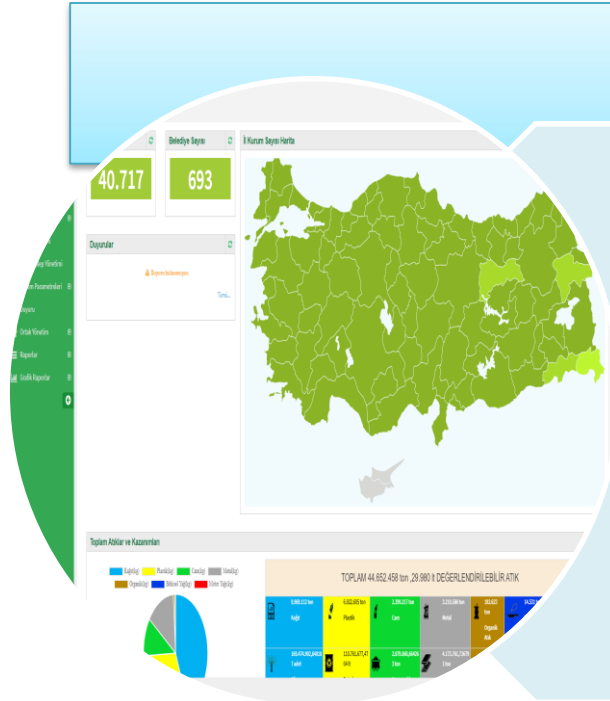

İzleme, Kayıt Tutma, ve Revizyon, Performans

- Uygulamanın etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla izleme ekipleri uygulamayı değerlendirir.
- Elde edilen verilere ilişkin raporlama yapılır.
- Eksiklikler ve geliştirilecek taraflar tespit edilir ve önlemler alınır.
- Kantitatif olmalıdır
- Performans göstergeleri hazırlanmalıdır.

SIFIR ATIK BİLGİ SİSTEMİ

Envanter oluşturmak

- İstatistik yayınlamak
- Kazanımları hesaplamak
- Uygulamaları izlemek
- Bilgi almak
- Belge vermek

Sıfır Atık Yönetmeliği

Madde 10

- ı) Sıfır Atık Bilgi Sistemine kayıt olmak
Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin olarak istenen **bilgi ve belgeleri sisteme kaydetmek,**
- i) Oluşan ve ayrı biriktirilen tüm atıklara ilişkin veriler ile bu atıkların teslim edildiği yerlere ilişkin bilgileri **Ocak ve Temmuz** ayları olmak üzere yılda iki kez sıfır atık bilgi sistemi üzerinden bildirmekle,

EÇBS GİRİŞ İŞLEMLERİ

Entegre Çevre Bilgi sistemine:
ecbs.cevre.gov.tr adresi
üzerinden Vatandaş Girişi
sekmesi tıklanarak,
sonrasında ilgili kurum amiri
yada yetkilendirdiği kişilerce
kendi e-devlet numarası ve
şifresi ile giriş yapılmaktadır.

DUYURULAR

Başvuru Formları Geçerlilik Süresi 18.2.2020
Başvuru formlarının, formda belirtilen tarihten itibaren 30 gün içinde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne teslim edilmesi gerekmektedir. Formunda belirtilen tarihten itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılmayan başvurular iptal edilecektir.

EÇBS Uygulamalarının (Atık Yönetimi, E-İzin Vb.) İletişim Bilgileri 8.4.2019
EÇBS Uygulamalarının (Atık Yönetimi, e-İzin vb.) İletişim Bilgileri

ATYÖN 25.9.2020
Atık Yönetim Uygulaması Hizmet Kesintisi Atık Yönetim Uygulaması'nın yoğun kullanımı nedeniyle 24.09.2020 tarihi itibarıyla yaşanan soruna müdahale çalışmamız devam etmekte olup, uygulama kesintili olarak hizmet verebilmektedir. [devamı](#)

TUM DUYURULAR

ENTEĞRE ÇEVRE BİLGİ SİSTEMİ

VATANDAŞ GİRİŞİ BAKANLIK GİRİŞİ

e-Devlet ile Giriş

Alo 181 çağrı merkezi üzerinden EÇBS için telefon desteği alabilirsiniz.

Sıkça Sorulan Sorular Yardım

EÇBS Uygulama İletişim Bilgileri

Entegre Çevre Bilgi Sistemi v3.2.251

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

EÇBS FİRMA MERKEZ HESABININ «MERKEZ TESİS» OLARAK KAYIT İŞLEMLERİ

Kullanıcı

Entegre Çevre Bilgi Sistemine

Giriş yapar.

(<https://ecbs.cevre.gov.tr/KullaniciIslemleri/Giris>)

ciIslemleri/Giris)

Hesap İsmi > Detay seçilir.

TEST 3 KULLANICI

Hesaplar(Firma,Kurum...)
Hesaplar(Firma, Kurum...) listesi.

10 kayıt göster

No.	Tipi	ÇKN	Ünvan	Vergi No	İl	İlçe	Başvuru Durumu	Hesap Durumu	İşlemler
1	Firma	274727278	TEST FIRMA 3	10000000103	İSTANBUL	TUZLA	(Beyuru yok)	(Onaylı)	Detay

Toplam 1 kayıttan 1 ile 1 arası gösteriliyor

Önceki 1 Sonraki

EÇBS FİRMA MERKEZ HESABININ «MERKEZ TESİS» OLARAK KAYIT İŞLEMLERİ

Tesis /Şube bilgileri >Uygulama

Listesi seçilir.

2.sayfada bulunan

Sıfır Atık Bilgi Sistemi

EKLE

Seçilir.

The screenshot shows the EÇBS web application interface. The user is logged in as 'TEST 3 KULLANICISI'. The main menu includes 'Giriş', 'Anasayfa', 'Hesap(Firma,Kurum...) Listesi', 'Tesis Listesi', 'Bilgilendirme', 'Doküman Hıvuzu', 'Şahıs Uygulamaları', and 'Yardım Masası'. The 'Tesis/Şube Bilgileri' page is active, showing a list of applications. The 'Uygulama Listesi' tab is selected. The table displays the following data:

No.	Adı	İşlem
11	Büyük Yakma Tesisleri Bilgi Sistemi	Ekle
12	EEE ve AEEE Bilgi Sistemi	Ekle
13	F-Gases DBR	Ekle
14	CSB Core Sample	Ekle
15	AAT/ODD Proje Onayları	Ekle
16	Düzensiz Atık Depolama	Ekle
17	Genel Karbon Piyasası Proje Kayıt sistemi	Ekle
18	Kirli İş Sahaları Bilgi Sistemi	Ekle
19	Oz. Madde Takasını İncelleyen Maddeler (OTİM)	Ekle
20	Sıfır Atık Bilgi Sistemi	Ekle

The 'Ekle' button for the 'Sıfır Atık Bilgi Sistemi' entry is highlighted with a red arrow. A blue arrow points to the 'Sıfır Atık Bilgi Sistemi' entry. The footer of the page indicates 'Toplam 25 kayıttan 11 ile 20 arası gösteriliyor'.

Sıfır Atık Bilgi Sistemi-Giriş Ana Sayfası

SIFIR ATIK

TEST 1 KULLANICISI
TESİS

Ana Sayfa

Kurum Bilgileri

Faaliyet

Yeni Faaliyet

Faaliyet Sorgulama

Harcama Kalemi

Belgelendirme

Grafik Raporlar

İletişim

Yeni Faaliyet

Faaliyet Üst Bilgisi

Kurum Adı	DENEME4	İşlem Tarihi	İşlem Tarihi
Kurum Türü	Organize Sanayi Bölgesi	Faaliyet Türleri	Atık Geçici Depolama Alanı Eğitim Kompost Toplanan Atık Yerleştirilen Ekipman 3. Sınıf Atık Getirme Merkezi
Açıklama	Açıklama giriniz.		

Faaliyet Türleri

Faaliyet Detay Bilgisi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü - © 2020

v2.1.507

Faaliyet girişi
Yeni Faaliyet seçilir,
Eklenecek olan faaliyet türüne göre seçim yapılır.

Yeni Faaliyet

Faaliyet eklemelerinizi yapabilirsiniz

- Atık Geçici depolama alanı
- Eğitim
- Kompost
- Toplanan atık
- Yerleştirilen ekipman (Kumbara/Konteynır)

TEST 1 KULLANICISI
TESİS

Ana Sayfa
Kurum Bilgileri
Faaliyet
Yeni Faaliyet

Yeni Faaliyet

Faaliyet Üst Bilgisi

Kurum Adı: DENEME4

Kurum Türü: Organize Sanayi Bölgesi

İşlem Tarihi: İşlem Tarihi

Faaliyet Türleri
*göster seçim (Ctrl +)

Atık Geçici Depolama Alanı
Eğitim
Kompost
Toplanan Atık
Yerleştirilen Ekipman
3. Sınıf Atık Getirme Merkezi

Hesapla ve Kaydet Temizle

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü - © 2020 v2.1.507

Faaliyet Girişi

Yeni Faaliyet

Toplanan Atık

Belediye/Lisanslı işletmelerce atık alımı sonrasında alındı belgesi düzenlenmelidir.

Atık Akü

Elektrikli ve elektronik atıklar

Atık Motor Yağı

Aydınlatma ekipmanı

Bitkisel Atık Yağ

Atık Cam

Geri Dönüşemeyen Atık

Su bazı yıkama sıvıları ve ana çözeltiler

Yağ Filtresi

Atık Kağıt

Karışık (Plastik Kağıt,Cam,Metal)

Komtamine ambalaj

Toner-kartuş

Kompozit Atık

Atık Metal

Biyobozunur Atık(Organik Atık)-Bahçe Atığı

Biyobozunur Atık(Organik Atık)-Diğer

Biyobozunur Atık(Organik Atık)-Gıda Atığı

Atık Piller

Atık Plastik

Atık İlaç

Tehlikeli Atıklar

Atık Tekstil

Tıbbi Atık

Ahşap ve İri Hacimli Atıklar

SIFIR ATIK BELGESİ SÜREÇLERİ

BELGELEME

Diğer Yerler
(Gönüllü Sisteme
Geçmek
İsteyenler)
(Talep Halinde)

EK-1 Listede Yer
Alanlar (Zorunlu)

Nitelikli Belge almakla zorunlu yerler;
il belediyeleri ve nüfusu elli binin üzerindeki ilçe belediyeleri, Organize Sanayi Bölgeleri, alışveriş merkezleri, havalimanları, tren ve otobüs terminalleri, limanlar ile 50 oda ve üstü konaklama kapasiteli işletmeler

Temel
Seviye

12 Ay

Gümüş

Altın

Platin

Sıfır Atık Belge Başvuru NASIL YAPILIR?

TEST 3 KULLANICISI
TESİS

Ana Sayfa
Kurum Bilgileri
Faaliyet
Belediye Takvim
Belgelendirme
Grafik Raporlar

Belgelendirme Başvuru Listesi

Filtreler

Tesis Adı:

Başvuru Durumu: Seçiniz

Başvuru Türü: Seçiniz

Başvuru Tarih Aralığı: Başlangıç Tarihi: Bitiş Tarihi:

Sorgula Temizle

Yeni Başvuru +

Toplam Kayıt Sayısı: 2

Belge başvurusu için Belgelendirme butonu tıklanır.

Yeni Başvuru butonu tıklanır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü - © 2020
https://test-sifat.cbh.gov.tr/belgelendirme/belgelendirmelistesi v2.1.427

KURUM BAŞVURU BİLGİSİ

KRİTER

YETKİNLİ
K

DETAY

1) *Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında personelin görevlendirilmiş olması

Detay
Görüntüle

2) *Bina/yerleşkede en az ikili toplama sistemi kapsamında atıkların toplanması ve belediye/lisanslı firmaya teslim etmesi

Detay
Görüntüle

3) Oluşan atık pillerin, bitkisel atık yağların, atık motor yağlarının ayrı olarak toplanıyor olması

Detay
Görüntüle

4) Oluşan atık elektrikli ve elektronik eşyaların mevzuatında yer alan gruplamaya göre ayrı ayrı toplanıyor olması

Detay
Görüntüle

5) Oluşan tehlikeli atıkların çeşitlerine göre ve diğer atıklardan ayrı olarak toplanıyor olması(Yağ filtreleri, boya, toner-kartuş, basınçlı kap, tehlikeli atıklarla kontamine olmuş ambalaj vb.)

Detay
Görüntüle

6) Oluşan tıbbi atıkların ayrı olarak toplanıyor ve yönetiliyor olması

Detay
Görüntüle

7) Oluşan biyo-bozunur (bahçe atıkları, meyve-sebze atıkları, çay posaları gibi.) atıkları ile kompost oluşturulması

Detay
Görüntüle

8) Toplanan atıkların geçici olarak depolanacağı Geçici Depolama Alanının yapılmış olması

Detay
Görüntüle

9) *Tüm biriktirme ekipmanlarının bu Yönetmeliğin 14.maddesinde yer alan renk skalasına uygun olması

Yükle

10) *Tüm biriktirme ekipmanlarının üzerinde atık türüne özgü bilgilendirici işaret veya yazıların yer alması

Yükle

11) * Sıfır Atık Yönetim Sistemine ilişkin gerekli bilgilendirme eğitimlerinin yapılması

Detay
Görüntüle

12) *Belediye genelinde uygulanan sıfır atık yönetimine ilişkin verilerin Sıfır Atık Bilgi Sisteminde kayıt altına alınması

Hülya Çakır-Sıfır Atık Envanter ve Eğitim

Başvuruyu Gönder

Sıfır Atık Bilgi Sisteminde Ekipmanların Yerlerinin Görünmesi

Belediye geneli
konteyner

1. Sınıf getirme
merkezi

2. Sınıf getirme
merkezi

3. Sınıf getirme
merkezi

Mobil getirme
merkezi

SIFIR ATIK BİLGİ SİSTEMİNDE AKARYAKIT İSTASYONU BİLGİLERİ

Kurum Türü	Kayıtlı Sayı	Belge Alan Sayı
Akaryakıt İstasyonu ve Dinlenme Tesisi	498	89

Sıfır Atık Mahalleleri

Peyzaj
düzenlemesi

Tamir atölyeleri

Kitap takas
veya
kütüphane

Mahalle
Bostanı ve
kompost

Geri dönüşüm

Uygulama Örnekleri

Sıfır atık marketi

Sıfır Atık Festivali

Sıfır atık sokağı

Eğitim merkezi

Geri kazanımda
inovasyon

Farkındalık Aktiviteleri

Halkevlerinde
çanta yapımı

Sanat eserleri
atölyeleri

Okullarda file
örme

Aşevlerinde
atıksız mutfak
atölyeleri

Geri dönüşüm

Uygulamaları Örnekleri

Komşu kart
uygulamaları

Atık yağını getir,
hediyeni götür

Tek kullanımlık ürünlerin
yasak olduğu restoran

Etkin toplama modelleri

Muz, zeytin, mısır,
yemek artığından
Hayvan Yemi

Üniversitelerle ikili işbirliği

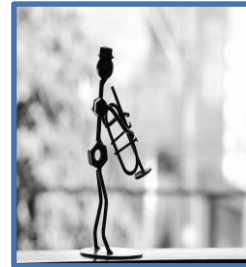
Teknoloji öğrencileri
kullanılmayan
bilgisayarların toplanıp
bakımının yapılması

Tasarım yarışmaları

Dijital oyun yarışmaları

Atıktan eserlerin yapılması

Tez hazırlama

Sosyal Etki Analizi

- Sıfır Atık uygulamasının yaygınlaştırılması,
- Etkin ve verimli bir bilinçlendirme,
- farkındalık çalışmalarında davranış değişiklikleri,
- Yerel dinamiklerin tespiti,
- Bölgeye özgü özgü farkındalık ve bilinçlendirme modelinin oluşturulması
- Bölgeye özgü uygulama materyallerinin geliştirilmesi

Hedef
2023

- 100.000 kişiye istihdam
- Yıllık 20 milyar TL ekonomik kazanç
- %35 geri kazanım oranı
- 400 bin kurum/kuruluş binası
- 1397 belediye
- Bütün ülke

Eposta:

sifiratik@csb.gov.tr

Web:www.sifiratik.gov.tr

twitter: @sifiratikgov
instagram:sifiratikgovtr
Facebook:sifiratikgovtr
Linkedin: @sifiratik